

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา 3 ประเด็นคือ 1) เพื่อศึกษาสถานะด้านสุขภาพของพนักงานบริการชาวลาวและสภาพการจัดการบริการด้านสุขภาพของหน่วยงานภาครัฐสำหรับพนักงานบริการชาวลาว 2) เพื่อศึกษาสภาพการเข้าถึงการบริการด้านสุขภาพและปัญหาอุปสรรคที่ส่งผลต่อการเข้าถึงการบริการด้านสุขภาพของพนักงานบริการชาวลาว 3) เพื่อศึกษาแนวทางการดำเนินงานด้านสุขภาพสำหรับพนักงานบริการชาวลาว

เป็นการวิจัยที่ใช้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ โดยศึกษาในกลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้หญิงชาวลาวที่ประกอบอาชีพพนักงานบริการในร้านคาราโอเกะ ในตำบลหนองปลาปาก อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย จำนวน 100 คน มีการเก็บข้อมูลในสองลักษณะ คือ ใช้เครื่องสัมภาษณ์แบบโครงสร้าง เก็บรวบรวมข้อมูลทั่วไปและข้อมูลบางประเด็นที่เกี่ยวกับสุขภาพของพนักงานบริการชาวลาว และใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างที่มีแนวคำถามเกี่ยวกับประเด็นเรื่องสุขภาพสำหรับการเก็บข้อมูลเชิงลึกกับพนักงานบริการที่สะดวกใจและยินยอมให้ข้อมูลสำหรับศึกษาครั้งนี้ ซึ่งมีพนักงานบริการชาวลาวเป็นผู้ให้ข้อมูลในการเก็บข้อมูลเชิงลึกทั้งหมด 15 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการสรุปข้อมูลตามประเด็นความมุ่งหมายของการศึกษา แล้วนำเสนอผลงานวิจัยโดยการพรรณนาเชิงวิเคราะห์

ประเด็นเรื่อง สถานะด้านสุขภาพของพนักงานบริการชาวลาวและสภาพการจัดการบริการด้านสุขภาพของหน่วยงานภาครัฐสำหรับพนักงานบริการชาวลาว พบว่า พนักงานบริการชาวลาวมีโอกาสได้รับข้อมูลข่าวสารด้านสุขภาพที่เมืองไทยมากกว่าอยู่ที่ สปป.ลาว และยังพบว่าพนักงานบริการชาวลาวมีความรู้ที่ดีในการดูแลสุขภาพไม่ให้เผชิญกับภาวะเจ็บป่วย แต่ในทางปฏิบัติพวกเขาไม่สามารถทำตามความรู้ที่พวกเขามีได้ เนื่องจากปัจจัยด้านเวลา และสิ่งแวดล้อมในการทำงานที่ไม่เอื้อต่อพวกเขา สำหรับการเผชิญกับการเจ็บป่วยนั้น พบว่า พนักงานบริการส่วนหนึ่งเคยเผชิญกับ การเป็นไข้หวัด ไอ เจ็บคอ และปวดท้อง ซึ่งเป็นอาการที่ไม่รุนแรง ส่วนการเผชิญกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์พบว่าพนักงานบริการชาวลาวต้องเผชิญกับปัญหา อาการตกขาวชนิดรุนแรง คัน เชื้อราในช่องคลอด ช่องคลอดแห้ง หนองใน และเจ็บบริเวณท้องน้อยแบบรุนแรง เป็นต้น

และมีพนักงานบริการบางส่วน เคยมีประวัติการท้องและทำแท้งเอง ด้านภาวะจิตใจ พบว่า พนักงานบริการส่วนมากมีความกังวลถึงบ้าน กลัวติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์ รวมถึงกลัวโดนทำร้ายร่างกาย และความกลัวเจ้าหน้าที่ภาครัฐของไทยจับกุม ส่วนรูปแบบการจัดการปัญหาเมื่อเผชิญกับภาวะเจ็บป่วยพวกเขาใช้วิธี การประเมินอาการของการเจ็บป่วยด้วยตัวเอง การปรึกษากับคนใกล้ชิด ซื่อยามารับประทานเอง และทางเลือกสุดท้ายคือการเข้ารับการรักษา จากสถานพยาบาลที่พวกเขาสะดวกใจไปใช้บริการ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นภาคเอกชน ส่วนสภาพการจัดการบริการด้านสุขภาพของหน่วยงานภาครัฐสำหรับพนักงานบริการชาวลาว พบว่า ในระดับนโยบายจังหวัดไม่มีนโยบายในการทำงานกับประชากรกลุ่มนี้ชัดเจน มีเพียงการให้บริการตามหลักมนุษยธรรม และพบว่าการทำงานที่ผ่านจะเน้นหนักการทำงานเรื่องการเฝ้าระวัง และการป้องกัน โรคเอดส์เท่านั้นยังไม่ครอบคลุมถึงสุขภาพด้านอื่นที่พนักงานบริการชาวลาวควรได้รับในฐานะมนุษย์คนหนึ่งเท่าที่ควร

ประเด็นเรื่องสภาพการเข้าถึงบริการด้านสุขภาพ และปัญหาอุปสรรคที่ส่งผลต่อการเข้าถึง การบริการด้านสุขภาพของพนักงานบริการชาวลาว ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาที่เป็นอุปสรรคส่งผล ต่อการเข้าถึงการบริการด้านสุขภาพของหญิงในระดับนโยบาย คือ จังหวัดไม่มีนโยบายในการ ดำเนินงานเรื่องสุขภาพของพนักงานบริการชาวลาวที่ชัดเจน และ นโยบายการกวาดล้างแรงงานผิด กฎหมาย ส่งผลให้พนักงานบริการชาวลาวไม่กล้าเข้ารับบริการด้านสุขภาพ ส่วนปัญหาระดับ ปฏิบัติการพบว่า เกิดความไม่ชัดเจนในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานที่สับสนในการยึดหลักการการทำงานระหว่าง กฎหมายและหลักคุณธรรม นอกจากนี้ยังพบอีกว่า ตัวพนักงานบริการชาวลาว เจ้าของร้านหรือ ผู้ดูแล และชุมชน ก็เป็นปัญหาต่อการเข้าถึงการบริการด้านสุขภาพของพนักงานบริการชาวลาว เช่นเดียวกัน

ส่วนแนวทางการดำเนินงานด้านสุขภาพสำหรับพนักงานบริการชาวลาว พบว่า ระดับ นโยบายระดับจังหวัด ควรต้องมีการพัฒนายุทธศาสตร์การทำงานแรงงานข้ามชาติที่เหมาะสมกับ สถานการณ์ในแต่ละพื้นที่ ควบคู่ไปกับการพัฒนาฐานข้อมูลแรงงานข้ามชาติและพนักงานบริการ ชาวลาว และการทำงานค้นทางและปลายทาง รวมถึงการทำงานเชิงบูรณาการและเครือข่ายความร่วมมือ และสิ่งสำคัญควรมีการสนับสนุนจากนโยบายระดับท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไข ปัญหาด้านสุขภาพของแรงงานข้ามชาติด้วย ส่วน ระดับปฏิบัติการ ควรมีการพัฒนาสื่อ ประชาสัมพันธ์ พัฒนาอาสาสมัคร และพัฒนารูปแบบการบริการด้านสุขภาพสำหรับแรงงานข้าม ชาติและพนักงานบริการชาวลาวให้มีความหลากหลายมากขึ้น นอกจากนี้ยังมีการเสนอให้มีการ พัฒนาศักยภาพผู้ให้บริการ ให้มีทัศนคติที่ดีต่อแรงงานข้ามชาติและพนักงานบริการชาว เพื่อการ ดำเนินงานจะมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

The objectives of this research are to study 1) the health conditions of Lao service workers, 2) government provided health services, 3) the state of accessibility though health services and problems and obstacles that influence health care access for Lao service workers and 4) the approaches of healthcare implementation for Lao service workers:

This is a qualitative research. The target group consists of 100 Lao service workers in Karaoke in Tambon Nongplapak, Srichiangmai District, Nongkhai. There are two ways of collecting data; first, interviews were conducted to collect general and health information from Lao Service workers; second, interviews to collect more in-depth information from those willing to share such information. Fifteen Lao service workers provided in-depth information for analysis. This paper evaluated the results of the study by analytical description.

According to Lao service workers, health conditions and government health providers found that Lao service workers had more access to health information than their Thai counterparts. Furthermore, Lao service workers had a good knowledge of health care but not practical because of the limitation to time and environment. Some of them had faced non-serious health problems such as cold, cough, sore throat and stomachache. Other workers were facing sexually transmitted diseases; severe leucorrhoea, itch, vaginal fungus, dry vaginal, gonorrhoea and severe stomachache, etc. Some interviewed workers indicated that they had had abortions. Many of these women, fearing of being arrested by the Thai police, were found to be mentally troubled, homesick, worried about the chance of being infected with sexually transmitted diseases such as HIV/AIDS or being physical harmed. There were many ways they deal with their illnesses. They might diagnose their own sickness without the assistance of a medical professional. They might consult with their loved one for advice. They might purchase their own medications, or they might get treatment from health institutions, many of which were private

ones. At provincial level, the government did not have a clear policy on working with these target groups. The government provided health services as a moral obligation. In addition, previous service to focused more on HIV/AIDS preventions and treatment, and did not cover other aspects. Health services which Lao service workers were entitled as human beings.

At the provincial level, the policy regarding healthcare for Lao Service workers is unclear. Moreover, illegal workers were afraid to seek health care from the government due to fear of deportation. However, there were contradictions between laws and morals on how to treat these target groups. Additionally, bar owners, Lao service workers and the community in general also had problems of health care access.

The province should develop and implement a proper strategy for specific locations and circumstances. At the same time, they should develop data base especially on immigrant workers and Laos Service workers. There should be an integrative work and cooperation networks from Lao to Thailand involving local authorities to resolve these health concerns and immigrants rights issues. The government should develop the capabilities of volunteers, increase the number and varieties of educational media and monitor health care patterns. For efficient implementation, the province should develop the capability of its healthcare providers to encourage a better attitude toward Lao service workers and immigrant workers.